

El moment econòmic de les Illes Balears

setembre 2013

TAXES DE VARIACIÓ INTERANUAL DEL VAB A PREUS CONSTANTS (%)

	2012 (e)				2013 (a)	
	I	II	III	IV	I	II
Illes Balears	0,1	-0,2	0,1	0,0	0,0	0,3
Mallorca	0,1	-0,3	0,0	-0,1	-0,1	0,2
Menorca	-0,2	-0,5	-0,6	-0,7	-0,3	0,4
Pitiüses	1,0	0,6	0,7	0,8	0,7	1,0

a: avanç e: estimació

Font: elaboració pròpia

Les **Illes Balears** presenten un creixement interanual de tres dècimes en positiu en el segon trimestre de 2013. Destaca la recuperació de l'illa de Menorca, després de cinc trimestres en negatiu. En aquesta illa l'afiliació a la Seguretat Social puja un 2% entre l'abril i el juny de 2013 respecte del mateix període de 2012 i la reducció en l'atur registrat s'acosta a les dues xifres. Tot i això, l'arxipèlag de les Pitiüses mostra la major taxa de creixement interanual i Mallorca arriba a un 0,2%.

Una possible intervenció militar a Síria du el preu del barril Brent a màxims des del principi d'any fins a situar-lo per damunt els 115\$. Segons l'OCDE, el comerç de mercaderies disminuí a les principals economies durant el segon trimestre de 2013. La Xina empitjora la balança comercial, atès que registra una alça de l'1,4% en importacions i un descens del 3,4% en exportacions. En canvi, als Estats Units les exportacions varen créixer un 0,5% i les importacions retrocediren un 1,7%. El PIB en aquest país s'incrementa un 1,6% en el segon trimestre respecte del mateix període de

l'any anterior.

A la **zona euro**, en el segon trimestre de 2013 el creixement intertrimestral és del 0,3% i romp un any i mig de baixades continuades. La dada interanual queda en el -0,5%. La taxa d'atur de la zona euro és del 12,1% el juliol, sis dècimes superior a la d'un any ençà. El juny del 2013 la balança comercial de la zona euro presenta un superàvit de 17,3 milers de milions d'euros. El Banc Central Europeu publica que el finançament del sector privat cau un 1,2% a causa, principalment, dels préstecs a les societats no financeres, mentre que els préstecs a famílies creixen un 0,1%. L'índex de sentiment econòmic elaborat per la Comissió Europea assolí el 95,2, el màxim des de març de 2012.

Segons la Comptabilitat Nacional Trimestral de l'INE, l'economia **espanyola** modera al 0,1% intertrimestral la caiguda del PIB en el segon trimestre i, en termes interanuals, disminueix un 1,6%. La demanda externa aporta dos punts percentuals a la taxa interanual del PIB

El moment econòmic de les Illes Balears

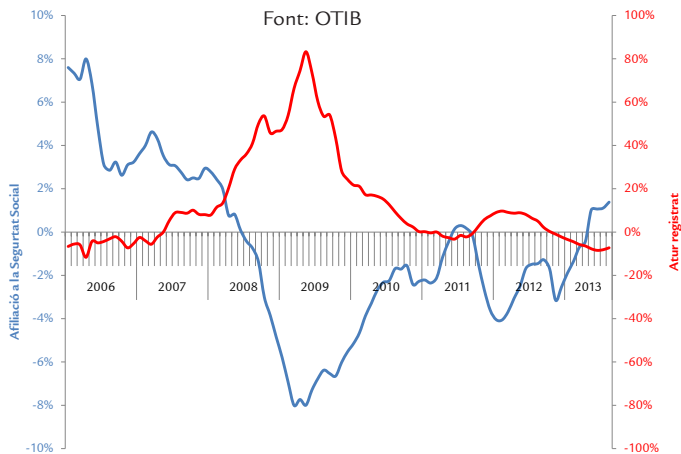
i la demanda nacional retrocedeix un 3,6%. El consum manté la tendència a estabilitzar-se i la inversió en béns d'equipament creix per segon trimestre consecutiu. L'economia registra una capacitat de finançament del 2,7% del PIB trimestral, quan fa una any necessitava un punt percentual.

L'**atur** registrat al SOIB el darrer dia del mes d'agost se situa en 69.500 persones a les Illes Balears, fet que representa un descens del 7,3% respecte de l'agost del 2012. Tal com es pot veure al gràfic 1, l'atur experimenta una minva interanual per desè mes consecutiu. La desocupació baixa a totes les illes, sobretot a Menorca (-11,07%) i Eivissa (-9,19%), seguit de Mallorca (-6,76%) i Formentera (-1,53%). En canvi, en el conjunt de l'Estat l'atur registrat creix un 1,6%. L'**afiliació** mitjana a la Seguretat Social d'agost se situa en 464.920 persones d'alta i encadena quatre mesos consecutius de creixements interanuals: 6.331 ocupats més (1,4%). Les Illes són un cop més l'única regió on es crea ocupació neta, atès que en el conjunt nacional es dona un descens del 3,4%. A l'agost es registren 24.241 nous contractes a les Illes Balears, 740 més que fa un any, cosa que representa un increment del 3,1%. A més, pugen més els contractes indefinits (+10,7%) que els de caire temporal (+2,5%). La contractació acumulada dels primers

vuit mesos de l'any ja supera en un 10,7% la contractació registrada en el mateix període del 2012.

El VAB de la **indústria** i l'**energia** de les Illes Balears es redueix gairebé un punt percentual en el segon trimestre de 2013. La variació interanual de l'índex de producció industrial del mes de juliol a les Illes torna a ser positiva i se situa en el 7,2% (0,4% al conjunt espanyol). L'índex de preus industrials publicat per l'INE puja un 4,8%, el major increment de totes les comunitats autònomes (0,8% a escala estatal). En el primer semestre de 2013 les exportacions de béns de les Illes Balears no arriben als 400 milions d'euros, la qual cosa representa una caiguda del 22,9% respecte dels primers sis mesos de 2012. Tot i això, el calçat, principal producte exportat en aquest període, mostra un increment d'un 6,2%. Quant a l'ocupació, el sector compta al mes de juliol amb 25.099 treballadors d'alta a la Seguretat Social, un 2,8% menys que un any enrere. La caiguda es concentra en els treballadors assalariats (-3,6%), ja que els autònoms enllacen tres mesos de pujades interanuals (0,3% a l'agost). La demanda d'energia elèctrica a les Illes Balears puja interanualment al juliol per primer pic el 2013 (1,6%). L'increment de demanda es dona a totes les illes, però sobretot a Menorca (2,2%). En canvi, l'energia elèctrica acumulada

GRÀFIC 1. VARIACIÓ INTERANUAL D'INDICADORS DEL MERCAT LABORAL A LES ILLES BALEARS

entre el gener i el juliol encara mostra un consum de kWh inferior (-4,5%).

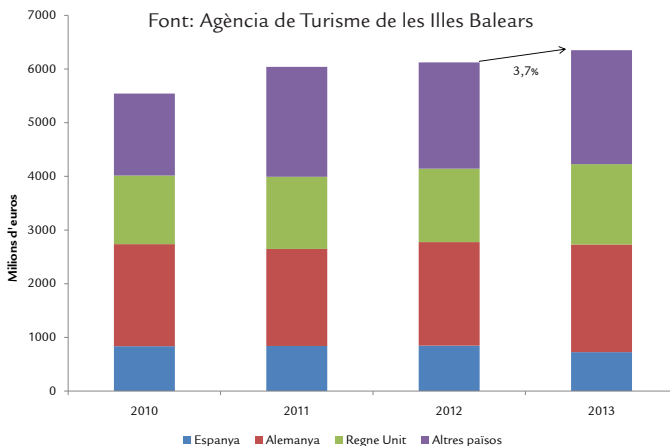
La **construcció** redueix el valor afegit brut produït entre l'abril i el juny un 5,5% interanual. Malgrat que en els darrers mesos es frena el ritme de caiguda en l'ocupació del sector, al mes d'agost es redueix l'afiliació a la Seguretat Social un 4,0% respecte del mateix mes de 2012 i queda en 31.177 persones. A més, a l'agost es registren 1.193 contractes relacionats amb la construcció, una variació interanual d'un -14,5%. L'atur registrat també presenta descensos el mes d'agost (-13,9%). Segons dades del Ministeri de Foment, la licitació oficial a les Illes Balears en el primer semestre d'enguany suma 29 milions d'euros, la qual cosa representa sols una tercera part de l'import licitat entre el gener i el juny de l'any anterior. Aquest fet es deu a l'adjudicació de les obres de carreteres publicades pels consells insulars al mes de juny de 2012. Al llarg del primer semestre de 2013 es registren a les Illes Balears 4.200 compravendes d'habitatges, un 9,4% interanual. El repartiment d'aquestes transmissions entre l'habitatge nou i el de segona mà és pràcticament equitatiu (increments d'un 8,6% i un 10,2% respectivament). Les adquisicions d'habitatges no s'han formalitzat majoritàriament mitjançant un préstec hipotecari, ja que la constitució d'hipoteques es redueix a les Illes

Balears gairebé una tercera part en el primer semestre i Menorca en mostra la reducció més intensa (-48,6%).

Les activitats dels **serveis** repunten el seu VAB un punt percentual si es compara amb la producció del segon trimestre de 2012. Els indicadors d'activitat dels sectors dels serveis (IASS) del mes de juny, tant pel que fa a les vendes com a l'ocupació, refermen la reactivació iniciada el mes d'abril. En el sisè mes de l'any, la facturació de les empreses del sector augmenta un 6,5% i les Illes Balears és l'única comunitat autònoma que registra valors positius (-4,2% al conjunt de l'Estat). El revifament de la xifra de negocis té lloc a tots els sectors, exceptuant el d'informació i comunicacions, i al juny destaca el fort creixement del sector d'hoteleria (15,3%). Quant a l'índex d'ocupació, la variació interanual del mes de juny a les Illes augmenta un 3,5% i, a l'igual del mes passat, és l'única comunitat autònoma on l'indicador mostra valors positius.

Pel que fa a les vendes del **comerç** al detall, l'índex que recull l'evolució de la facturació s'incrementa a les Illes Balears un 3,5% al juliol, mentre que en el conjunt d'Espanya es dona una davallada del 2,0%. L'índex d'ocupació en aquesta activitat també és positiu el setè mes a les Illes (1,4%) i enllaça així tot un trimestre

GRÀFIC 2. DESPESA TURÍSTICA PER PAÏSOS A LES ILLES BALEARS. ACUMULAT GENER-JULIOL

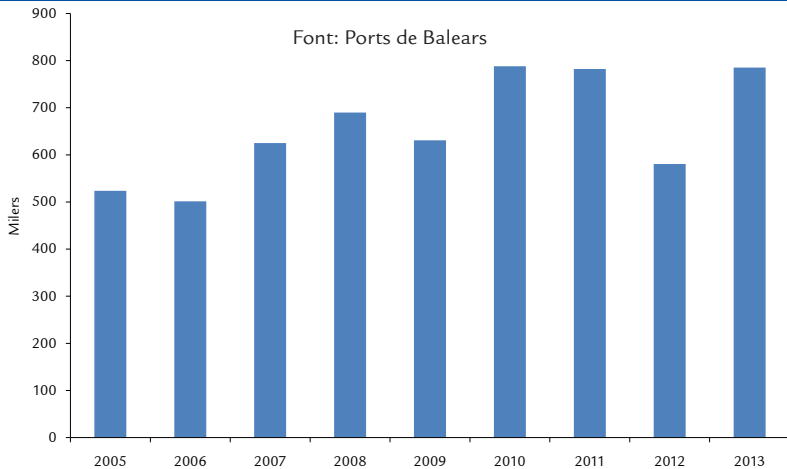
de pujades.

El sector **turístic** de les Illes Balears començà la temporada assolint nivells històrics, tot i que el mes de juliol no arriba als resultats de l'any passat. El setè mes del 2013 les pernoctacions a hotels de les Illes Balears cauen un 1,7% interanual, i el nombre de viatgers allotjats retrocedeix un 2,8%. Malgrat això, l'arxipèlag balear registra el major grau d'ocupació per places de tot l'Estat (89,3%) i és la principal destinació turística triada pels no residents al juliol. A més, l'acumulat des de gener encara manté les taxes positives tant per viatgers (0,3%) com per pernoctacions hoteleres (0,3%), gràcies al turisme resident a l'estranger (1,3% i un 1,7% respectivament). L'índex de preus hotelers a les Illes Balears torna a créixer un 5,1%, dos punts i mig més respecte del juny, i els ingressos per habitació disponible s'acceleren a una taxa interanual del 3,5%. L'ocupació als apartaments turístics del mes de juliol mostra a les Illes Balears increments tant en el nombre de viatgers (3,3%) com en el de pernoctacions (2,8%). Tal com es veu al gràfic 2, la despesa turística acumulada a l'arxipèlag fins a juliol és un 3,7% superior a la del mateix període de l'any passat. Els turistes nòrdics i britànics són, en termes absoluts, els que més han aportat a aquest creixement. En total, la despesa internacional acumulada arriba a 5.672 milions d'euros, un 6,9% més

que en el mateix període de l'any passat.

Al mes de juliol, el sector del **transport** mostra una variació negativa en el nombre de passatgers arribats als aeroports de les Illes Balears respecte del mateix mes de l'any anterior (-1,9%). Així, el setè mes del 2013 el passatge arribat a Mallorca per via aèria mostra també una caiguda del -1,9% interanual. Tot i això, entre el gener i el juliol arriben a l'aeroport de Son Sant Joan 6,6 milions de passatgers, el mateix nivell que el 2012. Els aeroports de Maó i d'Eivissa també mostren feblesa en la seva activitat del mes de juliol (-2,5% i el -1,5% respectivament). En el conjunt de les Illes Balears, destaca l'increment dels passatgers d'origen britànic (6,6%) i el passatge escandinau (5,9%). El passatge alemany mostra un lleuger retrocés per segona vegada aquest any i cau un punt percentual. Els vols domèstics continuen la tònica negativa i el setè mes del 2013 cedeixen un 12,6%. El passatge arribat als ports de l'arxipèlag en línia regular marítima puja amb força i creix un 7,4% al juliol. Com es pot comprovar al gràfic 3 referent al nombre de creueristes, l'augment també ha estat elevat (25,3%) i arriba a 216.000 visitants, davant els 172.000 viatgers arribats el mateix mes de l'any 2012. L'evolució de les mercaderies marítimes comença a ésser positiva (3,9% interanual) per primera vegada el 2013 i la pujada es registra a tots els ports de

GRÀFIC 3. PASSATGERS ARRIBATS EN CREUERS TURÍSTICS A LES ILLES BALEARS

QUADRE COMPARATIU D'INDICADORS ECONÒMICS

	Conjunt d'Espanya				Illes Balears				
	Període	Fa un any	Darrera	% Var.	Període	Fa un any	Darrera	% Var.	
Inflació (IPC)	Juliol	2,2%	1,8%	-	Juliol	2,2%	1,9%	-	INE
Taxa d'activitat	2n Trim	60,1%	59,5%	-	2n Trim	67,5%	67,8%	-	EPA-INE
Afiliació mitjana a la SS (m.)	Agost	16.896,0	16.327,7	-3,4%	Agost	458,6	464,9	1,4%	MEYSS-TGSS
Afiliació mitjana d'estrangers a la SS (m.)	Juliol	1.764,9	1.632,9	-7,5%	Juliol	87,0	87,8	0,8%	MEYSS-TGSS
Taxa d'atur registrat	Agost ¹	21,5%	22,3%	-	Agost ¹	14,0%	13,0%	-	SPEE-TGSS-Elab.pròpia
Agricultura, ramaderia i pesca									
VAB, creixement	2n Trim	-12,6%	-1,2%	-	12/11	0,3%	-0,5%	-	INE-Elab.pròpia
Afiliats SS (m.)	Agost	1.155,2	1.057,0	-8,5%	Agost	8,9	8,9	-0,2%	MEYSS-OTIB
Gasoli B (vendes quilolitres)	-	-	-	-	Agost	5.625,1	7.507,6	33,5%	CLH
Indústria i energia									
VAB, creixement	2n Trim	-0,7%	-3,1%	-	2n Trim	-0,8%	-0,9%	-	INE-Elab.pròpia
Afiliats SS (m.)	Agost	2.101,2	2.017,8	-4,0%	Agost	25,8	25,1	-2,8%	MEYSS-OTIB
Energia elèctrica demandada (GWh)	Juny	20.757	19.254	-7,2%	Juliol	611,7	621,7	1,6%	REE
Índex de producció industrial (%)	Juliol	-2,9%	0,4%	-	Juliol	-3,0%	7,2%	-	INE
Construcció									
VAB, creixement	2n Trim	-8,6%	-5,9%	-	2n Trim	-5,1%	-5,5%	-	INE-Elab.pròpia
Afiliats SS (m.)	Agost	1.110,6	990,5	-10,8%	Agost	32,5	31,2	-4,0%	MEYSS-OTIB
Habitatges visats acumulat					Juny	520	506	-2,7%	CSCAE-COAB
Licitació oficial acumulada (milions d'euros)	Juny	3.725,2	2.618,9	-29,7%	Juny	88,0	29,1	-66,9%	M. Foment
Serveis									
VAB, creixement	2n Trim	-0,1%	-0,8%	-	2n Trim	0,4%	1,0%	-	INE-Elab.pròpia
Afiliats SS (m.)	Agost	12.529,0	12.262,4	-2,1%	Agost	391,4	399,8	2,1%	MEYSS-OTIB
Vendes detall (var. interanual %)	Juliol	-7,7%	-2,0%	-	Juliol	-5,5%	3,5%	-	INE
Passatgers arribats via aèria (m.)	Juliol	11.177,7	10.641,7	-4,8%	Juliol	2.584,7	2.535,3	-1,9%	AENA
Passatgers arribats via marítima línia regular (m.)	Juliol	-	-	-	Juliol	650,1	698,3	7,4%	Ports de Balears
Passatgers en creuers turístics (m.)	Juliol	-	-	-	Juliol	172,5	216,2	25,3%	Ports de Balears
Despesa Turística (milions d'euros)	Juliol	7.472,0	7.794,0	4,3%	Juliol	2.018,0	2.053,0	1,7%	EGATUR
Pernotacions hoteleres (m.)	Juliol	37.395,6	37.581,4	0,5%	Juliol	10.434,2	10.253,7	-1,7%	INE

¹ Amb afiliació mitjana a la SS

m.: milers.

les Illes Balears, exceptuant el de Maó.

Durant el mes de juliol, la variació interanual del principal indicador dels **preus** (IPC) a les Illes Balears se situa en l'1,9%, tres dècimes percentuals per sota de la taxa registrada el mes anterior. A Espanya, la taxa interanual de l'IPC del juliol és de l'1,8%. Exceptuant el grup de comunicacions, que amb una variació interanual del -3,5% consolida una forta tendència a la baixa, gairebé tots els grups de consum registren pujades significatives. Al juliol, la taxa de variació interanual de la inflació subjacent a les Illes Balears registra també una pujada de l'1,8%, variació semblant a la d'Espanya (1,7%). D'altra banda, la taxa interanual de l'índex de preus de consum a impostos constants (IPC-IC) retorna als valors

negatius i davalla un -0,2%. A Espanya, l'índex de preus harmonitzat (IPCH) del mes de juliol puja un 1,9%, i a l'Eurozona ho fa un 1,6%. L'indicador avançat de preus per al mes d'agost apunta a una davallada de la inflació i estima que la variació interanual d'Espanya se situarà en l'1,5%.

Data de tancament: 6 de setembre de 2013

**Govern
de les Illes Balears**

Conselleria d'Economia i Competitivitat
Direcció General d'Economia i Estadística

Fons Social Europeu
L'FSE inverteix en el teu futur

